

FRITHJOF II

Høstens
medlemsnummer

*Kari og Ragnar Buran
mot Svenner etter torsken i 1976*

FRITHJOF S VENNER

Medlemsblad nr. 2 - 2002

**MEDLEMS-
BLAD FOR
FRITHJOF'S
VENNER**

**Redak-
sjonen:**
Fredrik
Lange-
Nielsen
Marit Ønvik

**Bladets
adresse**
Frithjofs
Venner
Postboks 134
Sentrum
3251 Larvik

Bankgiro.
2510 14
79032

**Venne-
foreningen:**
leder
Ingjerd Beate
Nyhus Larsen,
Skipperv, 44,
3274 Hovland

Sats/layout
Print Konsult,
Boks 80
3162 Andebu

Trykk
Stokke trykk
Vivestad

*Takk til alle
bidragsytere.
Ideeer til stoff
og bilder er
velkommen*

Jubileumsboka “Losskøyta Frithjof - 100 år med Losing og Lystseilas”

kan fortsatt skaffes til veie, tenk julepresang!

Krohn Johansen Forlag

Elveveien 21
3262 Larvik-Tlf. 33 18 11 04

Pris: kr. 100,-
Ekspedisjonsgebyr: kr 29,-
Porto: kr 25,-

Innhold

	Side
Organisasjonsmodell	3
Lederens hjørne	4
Sommerens barnetokt	6
Forbundets Kystens landsstevne Bragdøya 18. - 21. juli	12
Risør Trebåtfestival 1. - 4. august	15
Nordisk seilas	18
Oppsummering av sesongen	24
Påskjønnelse av flott innsats	26
Svennertur som det svingte av	28
Gøgstad Kystlag for full fart forover	30
Kytjenta Kari Dreng Buran om folk, fe og fiske i Viksfjord	36
En annerledes skoledag med Frithjof II	44
Seilskøyteklubben Colin Archer er 30 år	46
Sjømanns - og kystspråk i alle sammenhenger	50

Styret i Frithjofs Venner

Leder:

Ingjerd Beate Nyhus Larsen
33 18 34 46 / 99 23 77 47

Nestleder:

Hans Petter Skontorp
33 18 28 45

Kasserer:

Grethe Teigen
33 18 68 05

Sekretær:

Kate Edland
33 12 59 20

Styremedlemmer:

Britt Lehne
Anne Thorenfeldt

Varamedlemmer:

Lars Lindberg
Jostein Blikstad
Gunnar Nilsen

Styret i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Leder Bjørn Terje Løwer
Larvik Sjøfartsmuseum
Kasserer Liv Hem
Larvik By's Vel
Sekretær Marit Ønvik
Brunlanes Historielag
Egill Jahre
Vestfold Fylkesmuseum

Svend Einar Hansen
Tjølling Historielag
Ingjerd Beathe Nyhus Larsen
Frithjofs Venner
Øyvinn Lauten
Frithjofs Venner

PR gruppe:

I virksomhet ved større
arrangementer.

Dugnad:

Vårpuss/ Vedlikehold hele
sesongen:
Ingun Helsing,
33 19 86 51/ 90 55 17 36

Seiling:

Ronald Nilsen,
33 18 68 05

Historie om båten:

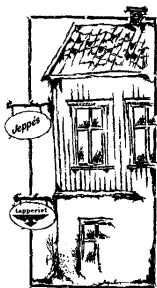
James Ronald Archer,
33 12 62 98

Driftssjef:

Øyvinn Lauten,
33 19 74 91

Medlemsbladet:

Fredrik Lange- Nielsen,
33 12 57 05
Marit Ønvik,
33 18 85 81

Vi treffes på

Jeppés

- Gi hverdagen din
opplevelser!

Larvik a/s
Storgaten 24 - N-3256 Larvik

Lederens hjørne

Seilsesongen 2002 er definitivt over. Høsten har satt inn og Frithjof rigges ned. Men for en sesong!

Vi har kunnet seile i bare T-skjorta til langt ut i september. Båten har vært mye brukt og mange har hatt glede av båten i år, både til tur og regattaer. Den har vært helt opp i vindersjiktet ved flere anledninger. Enkelte regattaer har han lagt seg helt til ro også, nærmest på svai, bare så det er sagt. Han synes vel at vi skulle nyte livet, båten og sjøen framfor å komme først i mål.

Dette er en forening hvor god gammeldags dugnadsånd fortsatt rår. Det ble flere hyggestunder sammen med den alltid stedsnærværende Ingun over en kopp kaffe og malerkost nede på kanalkaia.

Selv åpnet jeg sesongen etter en del dugnadstimer med en kjempehyggelig tur til Skagen. Ferderseilasen gikk jo fint, men vi ble slått av «Liv» med 11 minutter, skikkelig ergelig, spør du meg. Ellers så synes jeg turen til Risør og trebåtfestivalen var veldig flott. Det ble nattseiling med tropevarme, seilte medstrøms med lite vind. Unna gikk de lell, borte i fem knop. På regattaen der fikk vi skuddet der, var først i mål. Vi var skikkelig stolte over båten vår der nede da. Ellers var «medkulingsturen» til Hvasser ganske frisk med en hastighet på bort 9 - 10. Gjorde seilasen unna på tre timer.

Og alle mine forventninger til det å være leder for Frithjofs vennegjeng er innfridd. En kjempegjeng med stor kunnskap og interesse for båten, seiling og kystkulturlivet her sørpå. At Frithjof også fikk gleden av å være en levende kulturformidler,

har gitt det hele et skikkelig løft. 530 skolebarn på grunnskolenivå har fått gleden av å bli kjent med losskøyta vår.

Ingun og Bjørn skal ha en stor honnør for innsatsen de gjorde. I all slags type vær stevnet de ut Viksfjord med alle typer aktive, spørrelystne elever, for å formidle kystkulturen vår. Mange var stolte av å ha vært ute på sjøen med Frithjof. Vi håper at dette tilbudet kan fortsette inn i neste sesong også.

Vemodet slår inn, sesongen er definitivt over, men tiden går, snart er det novemberfest, jul og påske med ny vårpuss. Og før vi vet ordet av det er vi jo på sjøen igjen. Så vi runder det hele av med Piet Hein: «*Det er faren ved å seikle at man ikke mer kan begribe hva man nogensinde mer skal på land*».

Med hilsen
Ingjerd Beate

***Gjensidige NOR
Sparebank***

Din lokale bank!

Sommerens barnetokt

I år var det en stor og forventningsfull gjeng som dro på tur, ikke minst var undertegnede spent - om planleggingen var gjort godt nok... Været kan vi ikke gjøre stort med - fint vær og god vind var det, hvis vi ser bort fra at vi måtte gå for motor hele veien ned til Skutevikkilen. Og da vet vel de fleste, som har vært ute med Frithjof II at det er lett å bli syk. Denne gangen ble ikke noe unntak... Jeg tror at 17 ble mer eller mindre syke og fire klarte seg bra...

Hjemturen derimot ble en flott opplevelse, da hadde vi vinden bakfra og vi seilte fort... flere ganger var vi over 9 knop... Også da ble noen syke, men de fleste om bord var blide og fornøyde tiltross for at de ble våte og kalde...

Jeg tenkte at det ville være kjekt å ha delt ungene inn i grupper, og så kunne to og to grupper jobbe sammen, når vi skulle heise seil og seile. Ellers under turen, var det også lettere å holde styr på en så stor gjeng. De ungene som var med ble delt i følgende lag.

Færder	Ole Christian Hem Homelien	14 år
	Caroline Østergren	13 år
	Mads Myhre Hansen	11 år
	Guro Huun Skurdal	11 år
Svenner:	Jon Arve Hole Sagbakken	14 år
	Ruben Næss Larsen	11 år
	Rakel Rudskjær	11 år
	Guro Witterveen	9 år
Tvistein	Øyvind Bast	13 år
	Heidi Christoffersen	13 år
	Ane Toresdatter Aas	11 år
	Tellef Tveit	9 år
Jomfruland	Oda Toresdatter Hegna	13 år
	Kristine Andersen	12 år
	Ingrid Witterveen	11 år
	Vebjørn Tveit	9 år
	Cornelia Tveit	7 år

Noen av disse flotte ungene, har villet dele denne sommeropplevelsen med Frithjof II's medlemmer og venner.

*Forts.
neste side.*

Innleggene og noen fine bilder er satt på trykk og det er også tegningen av Cornelia. Dette viser hvor deilig vi har det på tur...

Jeg vil benytte anledningen til å takke for en fin sommeropplevelse!

Kate E. Edland

• • •

Vi dro fra Kaikanten mandag 24.06.02, ca. kl. 12.15. På reisen til Kragerø bølget det veldig, og det var noen som ble sjøsyke, blant annet jeg. Skipper Anders ble også syk, men Kate, som er med og passer på oss, ble ikke syk. Hun er sjøsterk, tror jeg...

Når vi kom fram etter noen timer, la vi båten til og så tok vi tingene våre ut av båten. Noen satte opp telt og noen andre lagde lunch. Vi var delt inn i fire grupper, Jomfruland, Svenner, Færder og Tvistein. De forskjellige gruppene byttet på å lage frokost, lunch og middag. Etter vi hadde spist lunch, kunne vi gjøre hva vi ville. Noen badet, noen pakket videre ut tingene sine. Noen spilte rekkert.

Flere timer senere spiste vi middag. Det var spaghetti med kjøttsaus. Det var veldig godt. Etter middag gjorde vi litt forskjellig, og så ble det tid for å legge seg.

Neste dag spiste vi frokost og etter det reiste vi til Jomfruland. Når vi kom dit, gikk vi opp til to fyr. På veien opp dit var det en kiosk hvor vi kjøpte is. Vi var også på en utstilling...

Når vi kom tilbake til leirplassen, så grilla vi og etterpå koste vi oss med godteri... Etter det gikk alle til teltene sine. Neste dag skulle vi dra etter at vi hadde spist frokost. Det var en del sjø på veien hjem også.

Jeg vil takke skipper Anders, Kate og de to foreldrene, for at de stiller opp og er med barn de ikke kjenner engang. De passer på oss, de lager oppgaver og er snille mot oss... De bruker jo fritiden på oss. Takk til alle de 4 voksne, som var med på turen.

Hilsen en som har vært med på en koselig, fin og hyggelig tur!

Kristine

• • •

Den 26. juni var jeg med på barnetokt med Frithjof II. Det var til sammen 17 barn, der jeg var førstereis. De fleste var 10 - 13 år. Vi seilte fra Stavern til Skutevikskilen. Vi var også innom Jomfruland.

Det blåste mye på turen med store bølger. De høyeste var på 3 - 4 meter. Nesten alle ble sjøsyke, kaptein Anders og jeg. Men det gikk bra, ingen var redde. Det kommer jeg til å huske godt.

Alle barn fikk tildelt oppgaver på båten. De voksne fikk ikke lov til å hjelpe til. Det var bra slik at vi fikk gjøre alt selv. Da fikk vi lære om knuter.

*Forts.
neste side*

*Fra v.
Heidi,
Kristine,
Guro,
Caroline.
«4 tøffe
jenter».*

På kvelden hadde vi «bit for bit» med premier. Vi hadde også natursti med poster. Etterpå grillet vi pølser, hamburgere og marshmallows. Vi sang og Anders spilte gitar.

På hjemturen regnet og haglet det og det var store bølger da også. Nesten alle ble sjøsyke på nytt. Vi seilte i 9 knop på det meste.

Jeg har lyst til å reise på tur med Frithjof II en annen gang hvis det går. Det var moro.

Guro Lid Witterveen, 10 år

• • •

Vi er tre jenter fra Larvik som var med på tokt med Frithjof fra 24. til 26. juni. Turen gikk fra Stavern til Skutevika ved Kragerø. Vi var 17 barn og fire ledere. Vi, barna ble delt inn i fire grupper: «Ferder», «Jomfruland», «Svenner» og «Tvistein»

Underveis fikk de forskjellige gruppene ansvar for å heise seilene, lærte å lage knuter, navn på de forskjellige deler på båten og i tillegg lagde vi mat.

Gruppene var også sammen på aktivitetene vi hadde. På turen til Kragerø var det knallvær, med store bølger så mange ble litt sjøsyke. Etter fire timer var vi fremme ved Skutevika, hvor vi slo opp teltene våre. Så spiste vi og hygget oss resten av kvelden. Dagen etter seilte vi til Jomfruland. Der fikk vi is og så på fyrtårna. Etterpå dro vi til båten hvor gruppa «Jomfruland» hadde laget mat. Deretter dro vi tilbake til Skutevika. Der hadde vi natursti med premiering. Etter naturstien diktet alle gruppene en sang hver og fremførte denne. Så grillet vi, spiste godteri og sang sanger. Neste morgen pakket vi teltene, spiste frokost og seilte hjemover mot Stavern.

Utenfor Nevlunghavn blei det et forferdelig vær, det øs-

regnte og det var kjempestore bølger som slo innover dekket på båten. Mange ble veldig sjøsjuke og våte. Da vi kom frem til Stavern, ble alle bedt om å komme ned i båten hvor vi fikk diplom for vel gjennomført tokt. På Dampskipsbrygga ble vi hentet av foreldrene våre som var spente på hvordan det hadde gått i uværet.

Det var en kjempefin tur, og vi lærte mye. Vi takker lederne: Kate, Anders, Eli og Grethe for en hyggelig tur.

Vi håper på å få bli med på flere tokter med Frithjof.

*Hilsen
Rakel Rudskjær, Ane Toresdatter Aas
og Guro Huun Skurdal
alle 11 år*

• • •

Vi dro rett etter St. Hans fra Stavern. Vi tok all bagasje under dekk. Straks etterpå hadde vi et lite møte om hvor vi skulle og og vi ble delt opp i grupper, som fikk forskjellige jobber. Så dro vi mot Skutvikkilen i nærheten av Kragerø. Vi brukte motoren hele veien. Da vi kom frem, tok vi ut bagasjen og satt opp teltene. Noen badet og så spiste vi. Neste dag ble det seiling. Vi dro til Jomfruland. Vi måtte hjelpe til med å heise seilene.

Senere, da vi kom tilbake til Skutvikkilen, gikk gruppen en natursti og svarte på spørsmål på veien. Etterpå kunne vi gjøre hva vi ville.

Om kvelden grillet vi og hadde det gøy. Neste dag skulle vi dra hjem. Vi pakket sammen og la det i båten. Det var ikke særlig pent vær akkurat. Flere kastet opp. Og noen fikk stå til rors hvis de ville. Da vi kom frem til Stavern, sto foreldrene og ventet på Dampskipsbrygga. Jeg gleder meg til neste gang...

Øyvind Bast Lie

Forbundet Kystens Landsstevne Bragdøya 18. - 21. juli

Av Erling Augland

*På vei mot
landsstev-
net med nytt
flagg.
Øyvin
Lauten til
rors.*

Undertegnede måtte finne seg i å ta bussen denne gangen. Ferien rakk ikke til å være med båten begge veier. Etter noen timers busstur og ti minutters gange fra rutebilstasjonen, var det befriende (fra den tunge bagasjen) å finne en kjent mast med tilhørende båt i Kr. Sand gjestehavn.

Frithjof hadde startet fra Farsund samme morgen, og hadde ankommet Kr. Sand bare en snau time før oss (Linda og Erling). Øyvin, Anders, Ingun og Jorunn hadde hatt en fin tur langs kysten i en uke, og vært de siste to-tre dagene i Farsund.

Tidlig torsdag morgen satte Ingun og Jorunn seg på bussen østover, nå var de forsynt for denne gang. Vi andre satte kursen til Bragdøya, der vi fikk fin liggeplass utenpå Dagmar. Det var ikke så veldig mange båter på plass ennå, men i løpet av kvelden og neste dag ankom flere. Til sammen var det drøyt 200 båter samlet til slutt: små robåter, åpne vestlands- og nordlandsbåter, fiske-, los- og redningsskøyter med og uten seil, vikingskip og dampskip. Et vakkert skue i den koselige havna på Bragdøya.

Åpning av landsstevnet ved leder Per Hillesund.

Det var tredje gang Bragdøya Kystlag var vert for Landsstevnet, og de hadde kalt årets stevne for «Landsstevne i makrellens rike». Bragdøya var en gang sentral i makrellfisket på Sørlandet. I de gamle bygningene som er base for kystlaget, ble det drevet salting av makrell. Stevnets logo var en makrell, og blant den maten som ble solgt fra kjøkkenet under stevnet var makrellkaker og makrelltallerken. En av aktivitetene som ble tilbudt var makrelldoring og -røyking.

Arrangøren hadde lagt opp et program med interessante foredrag og ekskursjoner. Vi fra Frithjof var på Bredalsholmen, der vi bl.a. fikk omvisning i «Hestmanden», en damplastebåt som er under restaurering. Her fikk vi demonstrert klinking, et håndverk som er blitt bevart takket være verftet her. Bredalsholmen er nasjonalt fartøyvern-senter, med spesialitet på restaurering av stålfartøy. Fyr-safari til Grønningen og Oksøy kolliderte dessverre med felleseilas på Byfjorden, så ingen av oss fikk med oss dette. Vi var ivrige etter å slippe fortøyningene og strekke

*Forts.
neste side*

*Linda,
Øyvinn og
Anders i
munter prat
med Bjørn
på los-
skøyta
Dagmar.*

Landsstevnet er en stor samling av båter, og ikke minst av båtfolk som kjører og seiler båtene. Og selvfølgelig andre som er interessert i kystkultur selv om de ikke har båt. Her møtes mange mennesker med sammenfallende interesser. Her kan det bli mang en interessant båtprat på brygga eller ombord. Det er bare å stoppe litt ved en båt og kikke litt ekstra lenge. Eller praie en som står på brygga og kikker interessert på din båt.

seil noen timer. Kveldene ble (offisielt) avsluttet relativt tidlig med konsert på utescenen, men alle kveldene var det aktivitet med allsang til trekkspill og gitar i grupper bortover brygga til langt på natt. Vi fikk også danse til «Bragdøya Blues og Bayer» i Saltebua. Dette er kystlagets eget husorkester, som nok er bedre med gitarene enn med stemmene. Men de er flinke til å dra opp stemningen.

Søndag var det slutt for denne gang. Det er alltid trist å forlate denne fine øya ved Auglandsbukta (spesielt for undertegnede som har vokst opp med utsikt til øya), men pliktene kalte hjemme. Vi tok turen gjennom Blindleia med et kort stopp i Brekkestø, og stoppet hos «Solrik» og Ben Brynhildsen i Grimstad for natta. Mandag morgen satte Anders seg på bussen mens vi andre fortsatte med Frithjof. Neste natta stoppet vi hos Fredrik Brodersen i Lyngør, og tirsdag fortsatte vi via Jomfrulandsrenna hjem til Stavern.

Takk til Bragdøya Kystlag for et flott gjennomført stevne. Her lever dugnadsånden i beste velgående. Av kystlagets drøyt 600 medlemmer deltok omkring 200 i gjennomføringen av stevnet denne helga (og uka i forkant)

Risør Trebåtfestival

1. - 4. august

Av Erling Augland

Etter to års fravær valgte vi i år å ta turen til Risør Trebåtfestival. Vi var syv glade Frithjof-venner som seilte fra Stavern torsdag kveld. Det var en svak bris fra nordøst og vi satte seil straks vi var klar av moloen. En seiler som kom inn for motor samtidig, ropte til oss at vi bare kunne gi opp, det var helt stille utpå. Og det var ganske stille, men med hjelp av strømmen gjorde vi rundt tre knop da vi rundet Størja og satte kursen mot Risør.

Vi hadde en fantastisk seilas med vinden i ryggen. Vi holdt mellom tre og fire knop det meste av tiden, inntil vi plutselig ikke hadde styrefart og dreiv sidelengs med strømmen. Men vinden kom på nytt etter kort tid, nå med større kraft, og vi var oppe i drøyt syv knop. Hans Petter, som hadde tatt seg en strekk i køya, ble purret for å hjelpe til med en

*Forts.
neste side*

*Starten
er gått.*

jibb, og ble sur fordi det var så kaldt at han måtte ta på seg t-skjorte da han kom på dekk, og det klokka halv to på natta...!! Hele natta var det lyn og torden rundt oss, men utrolig nok gikk vi klar av uværet. Vi fikk ikke en dråpe regn. Vi hørte senere at det i Arendal hadde vært et kraftig uvær, med kuling, regn og torden.

Vi fant lykta på nordre innseiling til Risør, fikk siktet oss inn på hvit sektor og jibbet rundt lykta i god bøl. Vi berget seil da vi kom inn på Risør havn, og fant oss plass utenpå "Therese Klavenæss" mens det begynte å lysne. Godt fornøyd med en seilas på seks timer fra Stavern, tørna vi inn til noen timer søvn.

Fredag blåste det «hatter og høy» og det var litt regn. Regattaen for meterbåtene ble avlyst, fordi noen var redde for å slippe fortøyningene der de lå fortøyd med vinden fra siden. Lørdag var det bedre vær og «Risør Classic Regatta» kunne gjennomføres, riktignok med kortere løp for alle klasser. Vi fikk med oss litt ekstramannskap, bl.a. Jørn Archer med sine faste mannskap fra Cathleen. Med Hans Petter som energisk skrikende sailingmaster og taktiker, en kommanderingsvillig skipper til rors og arbeidsvillige mannskaper på skjøtene, seilte vi fra alle de andre skjøytene og kom først i mål. Vi trodde vi hadde vunnet og skipperen måtte finne seg i et bad... Dessverre ble det bare en andreplass på korrigert tid.

Melsom & Melsom

Rekkevik brygge 50

Postboks 1258, 3254 Larvik

Tlf.: 33 12 70 72 - Fax: 33 12 66 75

LARVIK VULK

FARRISEIDET — N-3250 LARVIK

Trebåtfestivalen ellers ble gjennomført som vanlig. Utstillere på land med sine varer, og utstillere på vann med sine lekre båter. Spesielt var det mye oppmerksomhet omkring «Caliope V», en nybygd «Colin Archer» på 60 fot, skroget er bygget etter tegningene til «Wyveren». Det var også en spesiell markering omkring at RS14 «Stavanger» la ut på siste reis mot sin tilværelse på redningsmuseet nordpå. Skøyta har gjennomgått en antikvarisk restaurering, og har bl.a. ikke motor.

Hjemturen søndag gikk i strålende solskinn men med så lite vind at vi gikk for motor.

Nordisk Seilas 2002

Av Ida Lauten

Så var den etterlengtede dagen der. Onsdag 26. juni sto Ingun Helsing, Øyvin Lauten og undertegnede, Ida Lauten, på Dampen og kikket ned på favorittskøyta. Hun var klar for å få fylt seilene sine enda en gang. Første etappe Sandefjord - Kungshamn hadde gått tidligere på dagen, så målet var andre etappe Kungshavn - Hals. PGA. lite mannskap og mye vind ventet vi til midnatt til å dra.

*Frithjof
svikter aldri
og imponerer
gang på
gang.*

Med ett rev i nytt storseil, fokk og mellomklyver, satte vi kursen mot Kungshamn. Med frisk bris fra nord-øst var vi fremme 10 timer senere.

Der møtte vi gamle som nye kjente som var temmelig slitne etter en heftig og våt overseiling. (Vi hadde gjort et lurt valg med å vente).

I Kungsham kom vår fjerde mann, Daniel Hermansson. Daniel er skipper i den svenske seilforeningen Mot Bättre Vetande (hvorav kjente Astrid Finne er en av båtene deres). Dermed avanserte vi fra tre personer til fire!

Skipper: Øyvin Lauten
1. styrmann: Daniel Hermansson
2. styrmann: Ida Lauten
Mannskap: Ingun Helsing

Mannskapet hadde mange oppgaver: Lage mat, vaske opp, koke kaffe, varte opp oss styrmenn og skipper og selvfølgelig - heise alle seil. Men siden Frithjof var båten med minst mannskap, fikk hun da hjelp.

Lørdag 29. juni var det klart for vennskapseiling til en naturhavn lenger sørover. Dagen var fylt med sol og et til tider perfekt Frithjofføre. Hun fikk dermed vist seg fra en av sine beste sider som førte til at hun seilte fra de fleste.

I naturhavna lå alle båtene på rekke og rad - små som store - med hekken inntil fjellet. «Stilig» var skipperens kommentar. Her var det grilling, morsom underholdning fra gutta på Concordia og andre hyggelige fasiliteter.

*Forts.
neste side*

Småtrøtte og kalde våknet vi til en overskyet dag, som etter hvert utviklet seg til pøsregn og passe lite vind. - midt i fleisen. Men er det regatta, så er det regatta. Mål: Hals i Danmark.

Frithjof vipper seg rundt startbåten som nr. tre bare sek- under etter startskuddet kl. 10. De fleste av oss minste båtene valgte å seile innaskjærs, mye pga. lite vind og mye gammel sjø, mens de store ikke har annet valg enn å gå rett ut på åpent hav med sydvesten midt imot.

Etter en time forsvant vinden mer eller mindre. Vi fikk en rekke «omstarter» med bl.a. Risør II, Torungen, Mandalay og Elisabeth. Vi duppet opp og ned og prøvde så godt vi kunne å utnytte den lille vinden vi hadde med utallige jibb og slag. Her var det bare å smøre seg med tålmodighet og vente på tur. Risør II lå 100 m fra oss, hadde samme kurs, men motsatt hals! Svært frustrerende.

ELEKTROENTREPRENØR

A. Sjølyst A/S

Adresse: Huseby,
3280 Tjodalyng
Telefon: 33 13 99 33
Telefaks: 33 13 99 39
Mobil: 932 38 333

stein.sjolyst@c2i.net
www.asjolyst.no

AUTORISERT ELINSTALLATØR

Medlem av elektrikerkjeden

norgeseliten

**SPILL, LEKER
HOBBY, BØKER
REKV.**

**Aut. kartforhandler
Filmen kan leveres her!**

Ordinære åpningstider:
**Man., tirs., ons., fre. 9-17
Tors. 9-18, lør. 9-15**

**stavern
BOK &
PAPIRHANDEL**

STORGT. 16, 3290 STAVERN - TLF. 33 19 72 21

Etter ca. seks timer i vindstilla, kommer vi oss omsider ut av skjærgården. Lettelsen var stor da vi ikke så noen av de store båtene bak oss. Så skjedde det noe - det blåser opp til en etter hvert god kuling fra sydvest. Vi velger å sette kursen mot Jyllandsia. Vi tar igjen Elisabeth som omsider ikke søker kulinga og går mot land. Fremfor oss er det en svart vegg vi holder på å seile inn i. Daniel og jeg ser på hverandre. «Og dette gjør vi frivillig?» tenker jeg i mitt stille sinn.

Under nattens timer var det ingen båt å se. Mannskapet vårt, Ingun, fikk seg en real smell fra masta og slo ribbeina kraftig. Hun ble så dopet ned og liggende å vugge i forpiggen. Så var vi tre. Skarp kryss i ca. 15 sm. Og da ser vi plutselig en båt bak oss, med en voldsom høyde og fart. Men da vi skjønnte at det var den danske Stålketchen med bermudarigg, var det på en måte greit.

Da vi slo oss ned på Læsø hvor det var best strømforhold, dukket Risør II opp bak oss. De hadde hatt mindre motstrøm og dermed vunnet tid. regattaen ble avblåst kl. 10. men jaggu slo vi henne gitt!

Slitne, våte, trøtte - nærmest ødelagte i alle slags muskler, men fy så lykkelige, la vi til kai i Hals.

Frithjof hadde bevist det igjen - en ikke så rent lite god seilbåt. Vant klassen og nr. to over alle bak Stålketchen. En deilig varm dusj og noen timer blund på øyet senere, var vi såpass oppegående at vi var klare for moroa. Aktiviteter som seg hør og bør i et slikt miljø - skryte, rose, imponere osv... Ved prisutdelingen tok vi med oss en superkikkert. Daniel hoppet av og hjem til sin egen båt.

Så bar det hjemover. På høyde med Skagen sviktet vinden. Dermed dunket vi hjemover. Skipperen la vi til køys. Så damene tok ansvaret og førte skuta hjem.

Tips 1

Ikke stol alt for mye på visse nattsyn i dårlig sikt.

*Forts.
neste side*

Tips 2

Ikke stå til rors med kaninlue på med øreklaffene nede. Hørselen blir nemlig betydelig svekket.

«Jag har aldrig haft slik treningsökt förut» var Daniels sluttkommentar med et stort glis.

Ja dette må nok være den mest slitsomme, søvnløse, våteste, tyngste regattaen jeg har seilt. Men fyttikatta så gøy! - Nordisk seilas 2003 - Frithjof og jeg er klare!

*Vi takker alle våre annonsører
for den gode støtten de gir
Frithjof IIs Venner,
og oppfordrer våre medlemmer
å bruke firmaene
som støtter oss.*

FØRERKORT

Her er oppskriften på hvordan du kan spare tid og penger på trafikkskolen og samtidig bli en trygg bilfører:

- Kjøp lærebok, og les teori allerede som 16 åring.
- Tren bilkjøring mest mulig hjemme. Du kan allerede da komme til trafikkskolen og få den opplæringsplanen vi bruker (progresjonen).
- Gå på teorikurs før du begynner med kjøretimer. da kjører du riktigere hjemme.
- Begynn med kjøretimer i god tid før førerprøven, slik at det blir et samarbeid mellom de du trener med hjemme - og trafikkskolen.

Vi har rimelig teori- prøver på data

Teorikurs:
25. november
13. januar
17. mars
26. mai

Husk at prisen pr. time ikke gir et rimelig førerkort, men **antall timer** du kjører.

EFFEKTIV OPPLÆRING

Det er vi eksperter på

LUNDQUIST TRAFIKKSKOLE

Kort avstand fra videregående skole

Oppsummering av seilsesongen 2002

Av Ronald Nilsen, seilingsansvarlig

	2002	2001	2000	1999
Antall dager/døgnurer for medlemmer	55	56	35	34
Charterturer	29*	21	30	34
Mannskapskurs	4	4	4	7
Svennerturer	4	5	5	4
Totalt	92	86	74	79

* I tillegg kommer 21 dager hvor Frithjof II på dagtid var leid av Larvik kommune til Kulturskrinet.

Oppsummering av loggen for seilsesongen 2002 viser at Frithjof II har mer i bruk enn noen gang tidligere siden skøyta kom tilbake til Larvik. Chartervirksomheten har økt litt i forhold til forårets.

- Privatpersoner/firmaer/hotell har stått for 7 turer/ kr 27.000 i inntekt.
- Skoler/sosiale institusjoner har stått for 20 turer/ kr 31.000 i inntekt. I tillegg har vi hatt to PR-turer.
- Barnetoktet ga kr 7.000 i inntekt.
- Kulturskrinet ga kr 40.000 i inntekt.
- Seilingsinntekter totalt i 2002 er kr 105.000

Også i år har det vært mange turer for medlemmene. Til sammen 55 dager viser loggen.

Frithjof II har deltatt på følgende :

- Tokt til Skagen, Svenner og Hvasser.
- 14 dagers sommertokt til Bragdøya i forbindelse Forbundet Kystens Landsstevne
- Deltakelse på Risør Trebåtfestival,

-
- Barnetokt til Skutevikskilen • Færdern, Nordisk seilas,
 - Svennerregattaene, • Hollendern, regatta i forbindelse med Colin Archer-dagene • Vestkustens Segelskutetreff.
 - St. Hans-tur for medlemmer og 2 turer med styret i Frithjofs Venner

Til alle Frithjofs Venners
medlemmer!

Helly Hansen Maxi-shop
gir 15%

avslag til medlemmene hele året
på all bekledning innen

seiltøy, regntøy, fleece, fottøy, undertøy

MAXI-SHOP

Øvre Torggt. 6 - Tlf. 33 14 19 30
Innehaver: Bjerknes Maskintomring
Kundeparkering i bakgården til
Bjerknes Maskintomring

Påskjønnelse for flott innsats

Av Anne Thorenfeldt

Leder i venneforeningen, Ingjerd Beate Nyhus Larsen, takker skipper Bjørn Molvig og fast mannskap Ingun Helsing for kjempeinnsats i forbindelse seiling for Kulturskrinet 2002.

I perioden 21. mai til 19. juni seilte Frithjof II med samtlige 5. klassinger i Larvik kommune. Dette ble en formidabel markedsføring av båten, ikke minst takket være innsatsen fra skipper og mannskap. Skuta var ute hver arbeidsdag i denne perioden, av og til to turer per dag, og ungene stortrivdes!

Skipper Bjørn Molvig påtok seg dette som en jobb, mens vi vedtok å greie mannskapsjobben på dugnad... Når kjøret først var i gang, var det imidlertid svært få som fant tid til dette, og det viste seg at det var bruk for flere voksne om bord. Enden på visa ble at Ingun Helsing tok utfordringen på strak arm og ble med på så godt som alle turene!

For denne flotte og viktige innsatsen for båten ønsket styret å gi henne en påskjønnelse. Under en liten seremoni på Vadskjæret overrakte leder i venneforeningen, Ingjerd Beate Nyhus Larsen, en gave til Ingun og rettet samtidig en stor takk til dem begge for glimrende innsats.

MENY

Svennertur som det svingte av

Av Anne Torenfeldt

I forbindelse med Colin Archer-dagene var det planlagt Svennertur søndag 9. juni. Dagen opprørt med strålende vær, og på brygga stod godt over 30 passasjerer! Skipper Hans Petter Skontorp avgjorde straks at her måtte det bli to turer, og dermed var Frithjof II å se på fjorden det meste av dagen. Over 40 passasjerer i alderen 2 til 83 fikk oppleve Frithjof på sitt beste, i tillegg til et minneverdig besøk på Svenner.

Det var ikke mange båter med under årets «skutetreff/overnattings-tur» på Svenner, men vi hadde god underholdning i Even Farmens trekkspill-musikk, og det ble en svært hyggelig kveld om bord.

Flotte jenter i flotte nye seilervester storkoser seg på bommen.

Elly Thorenfeldt har vært medlem i Frithjofs venner helt siden starten, men Svernerturen 9. juni var den første! Her sammen med Hans Petter Skontorp og Reidun Greaker.

Gogstad kystlag for full fart forover

Av Fredrik Lange-Nielsen

Sentralt plassert i havnebassenget i Sandefjord ligger en slipp og et motorverksted. Movingslippen ble etablert tidlig i dette århundredet. Siden har det vært motorverksted, båtutstyersforretning og opplagsplass her. I 1990 ble Gogstad kystlag etablert og fikk leie hele eiendommen med slipp, bygninger og motorverksted.

Jeg fikk øye på området fra den andre siden på vei forbi Park hotell mot Hvalfangstmonumentet. Formannen i kystlaget, Stig Tore Lunde skulle gi meg en omvisning og orientering om Kystlaget en onsdag for da er det dugnadsdag. Veibeskrivelsen fungerte fint; rundt hele bukta (Kilen) og ut over langs vannet på den andre sida. Nede i vannkanten dukket seilskøyta Amalie opp, en flott galeas og andre fine båter. - Litt forbi, avstikker ned til høyre, krapp høyre igjen og inn på parkeringsplassen. Fram med kameraet med

*Kystlagets
båthavn
med eien-
dommen i
bakgrun-
nen.*

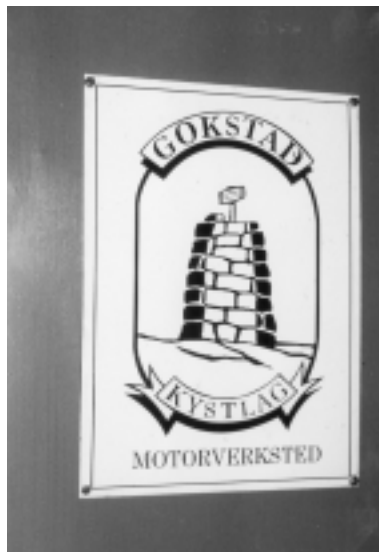
en gang for å nytte det siste dagslyset til et oversiktsbilde. Parallelt med stranden løper en brygge foran meg frem forbi gavlen på to store tjærebrune lagerbygninger.

Jeg får med galeasen til venstre i bildet og seilskøyta til høyre. Jeg får et bilde av en seksring og en oselver også før jeg tar meg tid til å hilse på Stig Tore. Han har bare vært formann de to siste årene. Men kystlaget ble etablert i 1990, forteller Stig Tore mens han loser meg mellom den nærmeste lagerbygningen og en stor murbygning på innsiden. I underetasjen holder motorverkstedet til. Der regjerer Per Angell-Hansen og «motorkameratene» i en krysning mellom et maskinverksted og roteloftet for gamle båt-motorer.

Samtidig som Gokstad kystlag ble etablert i 1990 og fikk leiet slippen med bygninger og motorverkstedet, ble de også eiere av flere gamle båtmotorer og svært mange eldre motordeler.

Opgavene ga seg selv og det ble etablert et eget verksted-lag. Verkstedlaget skulle ta vare på kystlagets båtmotorer, slik at de kunne stilles ut og demonstreres. Det har etter hvert blitt samlet flere motorer, slik at samlingen nå består av ca. 80 motorer. Det finnes både restaurerte og urestaurerte motorer, samt flere delemotorer. Det er bygget eget rom for utstillingen, og det skal bygges mer. Per står klar til å overta gjesten fra Larvik. Han er en drivkraft i et unikt pionerarbeid som drives her i Sandefjord. De har holdt på i 10 år og har fått et renomme og et kontaktnett som gjør at gamle motorer nærmest strømmer inn. Per er en samler - ikke mynter eller frimerker - men en motorsamler. Som kystlag vil de nettopp kunne vise et mest mulig komplett bilde av den lokale motorhistorien.

*Forts.
neste side*

To av de norske påhengsmotorene i motor-museet, Knurr og Taifun.

De fleste motorene de får inn har bare interesse som bytteobjekter forklarer Per. De bytter til seg interessante motorer mot motorer de selv har som andre ønsker seg.

Motorsamlingen er utstilt i et eget lokale med 20-30 restaurerte båtmotorer. Alle har det til felles at de har vært produsert eller vært mye brukt i Oslofjordområdet, med unntak av påhengsmotorsamlingen som favner litt videre. Trekkplasteret der er fem norske påhengsmotorer hvorav en bare ble produsert i 15 eksemplarer i Porsgrunn. Hovedattraksjonen er likevel et monster av en ensylindret glødehodemotor på 22

hester. Den står klar til start. Må stelles med og koses litt for med smørekanne og fille før maskinsten tar tak i starthåndtaket på svinghjulet som trolig veier flere hundre kilo alene. Han tar brei beinstilling med hele fotbladet i bak-

ken, senker rompa retter ryggen og trekker hjulet med seg opp av alle krefter. Kjempehjulet kommer i bevegelse, men det stopper og slår langsom tilbake. På tilbaketuren tenner motoren. Svinghjulet fortsetter baklengs. Så må motormonsteret roes ned og prosedyren kjøres en gang til. Denne gangen kommer den riktig i gang og maskinistene gjør seg klare til posering. Motormuseet er ikke åpent for publi-

Per Angell-Hansen starter opp.

Per Angell-Hansen og Bjørn Sunde er fornøyd med gromlyden.

kum, men kan f.eks danne en fin ramme om et 60 års jubileum for en motorentusiast.

Vegg i vegg med museelokalet ligger båthallen til fartøykulturlaget. Her er det betonggulv og rustikt så det holder. En svær dør i gavlen åpner hallen ut mot brygga og havnebassenget. Om vinteren lagres gamle båter som trenger godt vedlikehold her, men så fort båtene er på vannet fungerer lokalet som et av byens «hotteste» festlokaler for private sommerfester. Det tjener masse penger for kystlaget hver eneste helg sommeren igjennom. Idet vi står der skal ei av lagets sjekter skyves av slippet og inn på lageret. Jeg prøver meg med et blitzbilde.

Stig Tore viser meg kystlagets forsamlingslokale i etasjen over motorverkstedet. Et stort og trivelig lokale har de fått seg der de kan ha egne og andres arrangementer med kjøkken, servise kontorer og toaletter i rommene ved siden av. Den siste bygningen er helt ny. Bygningen som lå der brant ned og var godt forsikret. Nå har de fått en ny bygning med båtbyggeri og seilmakerloft som ble brukt som møtelokale for modellbyggergruppa.

*Forts.
neste side*

I underetasjen er båtbyggeriet. Her bygges det en ny båt i året. Ifjor bygde de en seksring fra Sogn med hogde halser. Det vil si at bordene ikke er steamet og vridd på plass med tvinger. I stedet er hvert bord hogd til den fasongen de skal ha fra et mye tykkere emne med øks.

Utenfor båtbyggerhallen finner vi et stort kontor som benyttes av gruppa som driver vikingskipet Gaia. Det tilhører imidlertid Sandefjord kommune. «Sist men ikke minst», insisterer Stig Rune, «må du få med at kystlaget også har et tilbud til dem som ikke bare synger i dusjen. De kan gi sin stemme til sangkoret Nordre skur og ballast».

*Stig Tore
Lunde viste
rundt i
Kystlagets
lokaler.*

Kystlaget har i løpet av sine 10 år ervervet seg store verdier forteller Stig Tore og har mottatt ca kr 800 000 i støtte til sammen. I 1997 fikk de kjøpe hele eiendommen for kr 1 000 000. Nå er den trolig verd det mangedobbelte der den ligger og breier seg på nærmere 100 meter vestvendt strandlinje. Men hvorfor kommer ikke Frithjof på kyststevnene våre hvert år helgen før st. Hans, undrer Stig

Tore. - Nei, si det. Av samme grunn som at vi ikke kommer på Loggens store kystkulturstevne i august kanskje. Orienterer vi oss godt nok om hva som skjer når vi legger terminlista - eller har vi ikke råd til å unnvære seilingsinntektene. Kanskje vi kunne kjøre charterturer kombinert med kystkulturstevner?

«Dere må i alle fall stille med Frithjof i 2004 for da arrangerer vi landsstevne for Forbundet Kysten», avslutter Dag Tore. Og jeg er enig med Stig Tore. Vi burde egentlig vært i Sandefjord hvert år og berømmet vårt nabokystlag for deres fenomenale innsats. Dessuten burde det være mulig å kose seg på den fine brygga med en pils i naustveggen, mens kveldsola glitrer i vannspeilet hele veien over mot sjøbadet og Park hotell.

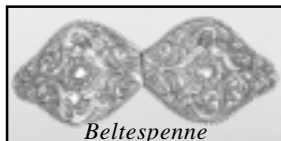
Bunadsølv

Sølje

Veskelåser

Beltespenne

Johs. Kristiansen Eft. a/s

Adresse: Huseby, 3280 Tjodalynng
Tlf.: 33 12 50 31
Faks: 33 11 40 18

Kystjenta Kari Dreng Buran (80) om folk, fe og fiske i Viksfjord

I samtale med Fredrik Lange-Nielsen

«Er den ikke fin?» stråler Kari mot meg. Det er sjekta hun snakker om. På første side i fotoalbumet gløder ei åpen sjekte mot meg i kveldssola. Den glitrer ny i det klare vannspeilet.

Jeg har invitert meg selv til et besøk hos Kari Dreng Buran og Ragnar Buran foreldre til Rolf og Steinar som vil være kjent for en Frithjofmedlemmer. Kaffen er skjenket opp og jeg har forklart hvorfor man ikke kan spise kaker når man har cøliaki.

«Den ble bygd i Stavern ved Stavern båtbyggeri i 1975. Det står en 10 hk sabb diesel i den». «Stavern båtbyggeri?»

Byggenummer 1 fra Stavern Båtbyggeri.

undrer jeg. «Ja, den ene av karane hette Abrahamsen, mener jeg, men de bygde ikke mange båtene», forklarer Ragnar. «Vår var den første. På skiltet om bord står det byggenummer 1. Men jeg tror ikke det ble mer enn et par båter til før de måtte gi seg».

Kari ble født her for 80 år siden i 1922 og vokste opp på gården Dreng - et steinkast unna. Far drev med fiske ved siden av jordbruket fortalte hun. Sjøen var en viktig attåt-næring hele året, hovedsakelig til eget bruk. Det hendte de solgte litt sild eller makrell når de fikk mye. Det var flere familier i Viksfjord som levde av fiske helt frem til etter krigen. Anders Martinsen, Oscar Andersen, Gotfred Larsen Søren Kråkeholmen og Arne Arnesen levde av helårfskiset. Arnesen bodde i det lille røde huset på venstre hånd når du kommer ut mot Ø'gården. Han var nok den siste som levde av helårfsiske. Det ble slutt på det på 70-tallet en gang, mener Kari. Gotfred og kona hadde fem sønner og to døtre som vokste opp på Sandholmen. Der var det vel knapt nok beite for ei ku. De fire eldste guttene fikk hyre under krigen, men overlevde krigsseilinga, mens yngstemann derimot som ble hjemme, døde av betennelse som utviklet seg til hjernehinnebetennelse. Jeg husker de måtte gå til lensmann Jahnsen her borte for å få reisetillatelse til å dra å besøke ham på sykehuset i Tønsberg. Det var slik under krigen. Ole, Lars, Georg og Bjarne heter guttane. De bor på Halsen eller i Rekkevik enda.

«Det bodde en lensmann Jahnsen der borte da vi startet Frithjof prosjektet 1984 også», opplyser jeg. «Jeg mener han ga oss 10 000 kroner». «Ja, lensmannen har bodd på lensmannsgården gjennom flere generasjoner. Det embedet gikk fra far til sønn i minst tre generasjoner», forklarer Kari.

- *«Men hvordan omsatte disse Viksfjordfiskerne fangsten sin»?*

Fangsten solgte de direkte til forbruker den gangen. Mange hadde faste kunder. Ellers gikk de og solgte på

*Forts.
neste side*

dørene hos folk. Jeg huser Oscar Andersen solgte fra trillebår.

Vi var temmelig sjølberga og levde av det vi avlet på gården da jeg var ung. Vi dyrka brødmelet vårt sjøl, rug og hvete og fikk det malt på mølla ved Løve stasjon. Vi dyrka havre til hesten. Vi dyrka også turnips og kålrot til dyra i tillegg til høy. Vi hadde sju kuer og det var kvinnfolkas jobb å melke - to ganger 7 dager i uka hele året. Fisk var en viktig del av kostholdet, og vi fisket det vi trengte. Om vinteren jaktet vi på alke også. Da hang vi bare fangsten opp ute og så holdt den seg lenge på grunn av kulda.

- Likte du det arbeidet eller syntes det var en tung plikt?

Nei jeg tenkte aldri på det som verken trivlig eller tungt. Det var greit arbeid som måtte gjøres. Tok det mye tid å melke? Vi var søstra mi, Helga, og jeg til å dele på det så det tok vel en times tid hver gang.

- Du misunte ikke gutta da som slapp slikt kjedelig rutinearbeid?

Nei, ler Kari slik tenkte vi aldri. Men om sommeren var melkinga en større jobb for da måtte vi helt ut på Hoppøya for å hente melka to ganger om dagen. Vi hadde for lite beite til dyra på gården så vi hadde dem på sommerbeite på Hoppøya. Det har vært en gård på Hoppøya, men da jeg var jentunge var det ingen på gården lenger.

- Hvordan kom dere ut til Hoppøya?

Vi rodde ut i nesten all slags vær. Som regel så gikk det greit, men det hendte noen få ganger at vinden ble for sterk så far måtte kjøre oss ut i sjekta. Vi seilte aldri ordentlig, men vi hadde et lite seil som vi kunne seile unna vinden med. Ble det for tørt om sommeren måtte vi være med vann ut til dyra også.

- Men hvordan fikk dere dyra ut dit?

Jo, det kan du få se selv. Kari setter i gang en 8 millimeter filmfremviser som er gjort klar med lerret på stue-

gulvet. Snart får vi se noen strie kviger som synes å uttrykke klar skepsis til den nær forestående fjordtur de skal ut på. Men dette har bonden vært med på før. Han får festet tau i hornene til tre av kvigene og knyter den andre enden til traktoren. Så bærer det av sted mot Ø'gården med tre kviger på slep som fortsatt tror de kan stanse en traktor. Ned i vannkanten innenfor seilerhytta ligger en stor flåte klar. Den ligger dypt i vannet og har ikke rekkverk. Kvigene trenger et kraftig dytt bak før de tar skrittet ut i vannet og bykser lett desperate opp på flåten. Drenggården hadde bare kviger på Hoppøya etter at budeiene Helga og Kari ble gifteklare og flyttet hjemmefra etter krigen. Flåten ble slept med folk og fe til Hoppøya av ei motorsjekte. Turen løp ikke uten dramatik. Rett som det var datt ei ku i sjøen og måtte sleses opp på flåten igjen, mens den kjempet panisk for å holde seg oppe.

Kari viste film om frakting av kuene.

Kari og Ragnar har alltid trivdes på vannet og sjekta fra 1975 har de ikke byttet ut. Det er ikke noe mål å ha det mest mulig bekvemt på vannet. «Hva med bare en liten

Forts. neste side

 Sinterco a/s
OVERFLATEBEHANDLING

Sinterco a/s, postboks 1054 Østre Halsen, 3253 Larvik. Tlf. 33 15 65 20. Fax: 33 15 65 21
Bankgiro: 7143 05 12255. Postgiro 0824 0787629. Foretaksnr.: NO 950 034 017 MVA
E-post: post@sinterco.no Internettadresse: www.sinterco.no

vindskjerm og kalesje da?» fristet jeg. Kari er klar; «Ragnar har kanskje ønsket seg kalesje og komfort, men ikke jeg. Jeg liker å kjenne lufta. Jeg er glad i å være på vannet og vi er utpå til alle årstider. Vi elsker å fiske forstår du og jeg er nok den ivrigste. Det hender jeg er ute og fisker alene også. Vi fisker vårmakrell, høstmakrell, berggylte, flyndre, torsk og sei. Berggylten er en undervurdert fisk. Den smaker godt.

Vi brukte mye berggylte da jeg var jente. Først fikk vi av flosset (skjellene) og så fileterte vi den. Store fileter lagde vi fiskekaker av og de små stekte vi. Eller vi brukte berggyltefileter i grønnssaksuppe. Filetene kunne vi salte ned også og legge i tønner så vi hadde ut over vinteren. Da måtte vi bare vanne dem ut godt før vi brukte dem. Berggylte ble også brukt til åte i tegnene».

- *Hvordan fisker du berggylta da?*

La meg først få si at det er moro å fiske berggylte. Den kan bli stor og det hender den gjør kraftig motstand. Vi fisket den med strandkrabber som agn, lå på brygga og fisket krabbene med hyssing og skjell. Vi skar dem opp og satte dem på kroken. De måtte festes godt for berggylta tjuvær så fælt.

Kari forteller at de holdt seg med fisk hele tiden uten fryser.

Var det fint vær og tid til det, dro de ut og fisket. Det gjør de enda. Jeg er kanskje litt ivrigere enn han, nikker Kari over mot ektemannen. Det hender hun drar ut alene, forteller hun. De fisket hele året. Sjekta lå ute og tålte godt å bli liggende i isen. Fangsten lot de gå i et nett som de hadde under brygga. De sørget for alltid å ha fisk der.

I tillegg brukte de preserveringsmetoder som Kari fortsatt holder i hevd.

Makrellen tilbreder hun for eksempel på ulike måter. Feit høstmakrell saltes ned og blir til spekemakrell. Det brukes som pålegg og hører med til Kari og Ragnars søndagsfrokost. Kjempegodt til kveldsmåltid med varme

poteter. Gravet makrell er også godt på brødet.
«Hvordan lager du gravet makrell da», undrer jeg (det er vel ikke bare å grave den ned?).

Gravet makrell lages også av feit makrell som fileteres. Filetene oppbevares frosne. Så tiner Kari dem og drysser salt, sukker og mye dill over. Deretter legger hun dem i kjøleskapet og snur dem to ganger om dagen i noen dager. Til sist pelles de beina som sitter igjen i fileten ut med pinsett. September er den beste måneden å fiske høstmakrell. Den tar de ikke på dorg, men på bannsnøre agnet med småsild. Småsilda kjøper de, men den er blitt vanskelig å få tak i. Før i tida var det Arnesen som solgt småsild, forteller Kari. Han tok den med va(d) (garn) og frøs ned. Nå er det ikke mulig å få kjøpt småsild her omkring. Jeg må helt bort i Landgangen.

Seinere på høsten fisker Kari mest etter torsk. Da pleier de å reise ut til fiskeplasser rundt Svenner. Fiskeredskapen er slukstang, med opphenger på sluken. Opphengeren er en flue eller en blank krok med skjælnag som er festet over sluken. Men det er blitt mye mindre fisk de siste to - tre årene mener de begge. Hvittingen er blitt helt borte og i fjor var det så vidt de fikk fisket juletorsken til 2. juledag. Kari er en ungdommelig dame på mer enn en måte. Ikke bare fisker hun i tide og utide og går gjerne i sjekta aleine, men hun er så glad i å bade, forteller hun. Hun begynner på våren når det er blitt en 10-12 grader i vannet og holder på til langt utpå høsten - helt til det blir for kaldt

*Forts.
neste side*

Isola

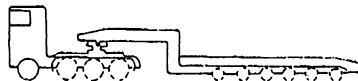
Tørre og sunne hus

i lufta ute i oktober en gang. Det er mest i lufttemperaturen begrensningen ligger forstår jeg.

Det er flott å oppleve slike robuste, glade og harmoniske bærere av lokal kystkultur fra vår nære fortid. En fortid som synes fjern holdt opp mot den verden dagens unge må forholde seg til. Selv min egen tidlige barndom på slutten av 50 - tallet da ingen hadde TV, noen få hadde bil, og hester fortsatt ble brukt i landbruket og av veivesenet, synes nærmere steinalderen enn år 2002. Kanskje noen burde følge opp Karis kunnskap og tradisjoner og føre det videre til nye generasjoner? Kanskje noen kunne ønske et lite kurs i fiske og bearbeiding av berggylte og høstmakrell for eksempel? Muligheten ligger der.

GUSTAVSEN'S TRANSPORT AS

Transport av anleggsmaskiner og tunge kolli.

Hegdal, 3261 Larvik - Tlf.: 33 16 58 50

Fersk fisk -
delikatesser

Georg Marius Larsen
FISK - DELIKATESSE

Torstrand, tlf.: 33 18 17 44

«VI KAN VEIEN OVER HAVET»

- Skipsmegling
- Spedisjon
- Fortolling
- Utleie av kontorer og lager

Ths. Arbo Høeg & Co A/S
Postboks 1 Tlf. 33 13 94 00
3251 Larvik Fax. 33 18 37 42

Årets Larvikbedrift 2001

Maja's bakeri AS

Dronningensgt. 34, 3263 Larvik
Tlf.: 33 18 27 75 - Fax. 33 18 04 45

Ingeniør Per Oscar Larsen

Byggeledelse - Ingeniørtjenester
Borgejordet 80. 3269 Larvik.
Tel/Fax 33 18 35 17

Pindslevn. 1B - Boks 1063, 3203 Sandefjord
Tlf. 33 47 17 00

INTEROPTIK
Leborg

Gågata, Sigurdsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf. 33 18 20 52

- Distriktets egen bank -

Tlf. 33 11 28 00 - www.larvikbanken.no
Frithjofs stiftelse og venner bruker Larvikbanken

LARVIKBANKEN
Brunlanes Sparebank

En annerledes skoledag med Frithjof II

Mandag 3. juni hadde vi en super dag på tur. Klokket 8.30 dro 5A og 5B med buss fra Byskogen skole til Seilerhytta hvor Frithjof II lå og ventet på oss.

Bjørn og Ingun fortalte litt om Frithjof II før den ene klassen ble kjørt over til Malmøya for å studere livet i Fjæra. Der fisket vi krabber og laget strandsuppe av ting og tang vi plukket på stranda, det var mange som smakte og de syntes det var veldig godt.

Turen med Frithjof var dagens høydepunkt!!! Det var strålende sol og perfekte forhold. Alle som ville fikk prøve å stå ved roret, det var skikkelig tungt, så Bjørn måtte hjelpe oss av og til. «Skipperinna» (Ingun fikk ny tittel) lærte bort litt knuter foran på dekk til de som hadde lyst, ellers bare koooste vi oss!

*Johnny og
Arber som
stolte
styrmenn.*

Tusen takk for en kjempefin dag!

*Anitas aller
første
båttur.*

*Lars Even
prøver seg
som styr-
mann.*

Seilskøyteklubben

Colin Archer er 30 år

UNNFANGELSEN -

I 1972 ringte Rolf Berg som eiet en rask Risørskøyte «SILENTIA» meg med en ide om at vi burde hatt et register eller aller helst en klubb for skøyter slik at vi kunne få med flest mulige i regattaer som Færder'n, Hollænderen og lignende. Jeg var ikke helt overbevist, men vi ble enige om å undersøke muligheten for at Norsk Havseiler- og Krysserklubb kunne åpne for en assosiering for skøyteiere. d.v.s. direkte medlemskap utenom KNS.

Rolf trakk inn Ulf Brudevold og Per Lütken, og vi fire fikk et møte med NHKs styre på formannen, Jan Gregersens kontor.

Etter noen diskusjon foreslo Arve Johansen, KNS turkomitee, at vi skulle danne en klubb og begynne for selv. Han tilbød Huk Aveny 3 for stiftelsesmøte. Vi tygde på forslaget over en kopp kaffe på Sjøfartskafeen og den 6. Desember 1972 arrangerte aksjonskomiteen møte i Huk Aveny 3 med 54 båter representert.

Det ble besluttet å stifte en klubb og til første styret valgte:

Formann	Hans Borti Salvesen	CARA
V.Formann	Kristin Brudevold	ADELANTE
Sekretær	Lilan Schou	KATRIONA
Kasserer	Gun von Trepka	APOLLO
Festkomitee	Per Lütken	”
	Synøve Brunswick	FÆRDER
	Gro Knudsen	TIRIL
Turkomitee	Knut von Trepka	APOLLO
	Egil Ruud	SO LONG
Regattakomitee	Rolf Berg	SILENTIA
	Knut K. Gransæter	REKREATIONEN
	Bjørn Fjoran	MARIANNE

Møtet ble avsluttet med selskaperlig samvær som vanlig, og Tore Jørgensen «PIRATEN» var vår første foredragsholder med en fargerik film fra livet forenom masten på barkentineren REGINA MARIS.

Det var også første og siste gang i KNS lokaler, the establishment støtte oss fort ut i kulden, men Rolf hadde sikret plass på Sjøfartsmuseet hvor vi med familien Archers tillatelse dåpte barnet SEILSKØYTEKLUBBEN COLIN ARCHER i ærbødighet for hva han sto for nasjonalt og internasjonalt, den 2 Mars 1973 med ca hundre glade deltagere.

DE FØRSTE ÅRENE ble det holdt et høyt tempo og vårt medlem Cecil Stephansen holdt publikum underrettet gjennom Aftenposten. Fødselsannonsen var en tospalter i morgentgaven den 6. Februar under titlen: SEILSKØYTEFOLKET HAR STIFTET KLUBB. Og fra Direktør Bjørn Sinding Larsen, NYCO, fikk vi 2000.- kr. til driften. Loggboken for første driftsår forteller:

- Medlemsmøte 9. April aftenens gjest L. Landmark, orienterte om behandling av råte og det ble vist film fra '72 sesongen.
- Pinsesamling som startet med terrassefest på Sjøfartsmuseet, eskadreseilas til Sandspollen med omvisning på Oscarsborg ved Kommandanten K/K Sollie.
- Sommersamling i Lyngør hvor vi nøt godt av Anne og Erling Brunborg's boulliabaisse og utmerkede rødvin til ut i de småtimer med påfølgende tokt til Kristiansand for noen få. Lyngør var et godt sted å være så de fleste ble.
- Høstsamling i Sandspollen med Svanen for enden av dobbeltrekken med båter som ble avsluttet med felleseilas til Middagsbukta.

Medlemsvervingen gikk for fullt og i Oktober '73 talte vi 60 båter): 74 medlemmer - eiere og medeiere. Etter hvert, det nedsatt en komitee som vurderte søkere mot vedtatte kriterier. De som passerte nåløyet ble aktive medlemmer som har brakt oss frem til dagens status.

*Forts.
neste side*

I disse årene seilte vi som et fantefølge i Skagerrak-bassenget med unger, bikkjer, katter og papegøyer. Vi besøkte Skagen og under festen på Brøndums fikk RAPTUS. Eva og Birger Holmsen, dieselpriisen. Svenskene snakket og skrev om «disse normänn og deres skuter». I 1978 kuliminerte aktivitetene med Veteranskipsstevnet på Hovedøya i Oslo. For deltagere fra Holland, Tyskland, Danmark og Sverige arrangerte vi tilbringerseilas til Son og fra Son til Oslo deltok veteranbåtstevnet i skloskips-paraden fre Horten til Oslo.

Styret la tidlig opp til at medlemsmøtene skulle ha et faglig og sosialt preg. Klubben engasjerte seg i Sjøvettkampanjen og Olsofjordens Friluftsråd, navigasjonskurs ble barrangert med egne krefter. Medlemsmøtene behandlet sikkerhet om bord, forsikringsproblematikk osv. Styret ofret mye tid på forsikring og forhandlet med et sjøforsikringsselskap om kollektiv- og bonusordninger.

Forbindelser ble opprettet og pleiet med veteranbåtmiljøer i Norden og oversjøisk. Før Bergen Skøyteklubb ble stiftet møttes initiativtageren og jeg uformelt. Ved stiftelsen av Forbundet Kysten var Eva Holmsen vår representant.

RS1 brakte oss et hakk oppover stigen. COLIN ARCHER, eiet av Norsk Sjøfartsmuseum, disponert av Snarøy-speiderene, var i svært dårlig forfatning. Ved et tilfeldig møte med Hans Petter Noreng, leder for speiderene, fikk jeg vite at de helst ville ut av avtalen og at de ikke klarte å holde skøyta ship- shape. Styret var enig om å gå i forhandlinger med Museet og Knut von som forhandlet om kjøp av FÆRDER ble bedt om å holde an. Jeg forhandlet på vegne av Klubben, og med hjelp av Carl Emil landet vi avtalen. Knut ble skipper og resten er vel kjent. Overtakelsen ble kontroversiell innad i klubben, så da hjemkjøp av SANDEFJORD trengte en organisasjon som vår til å fronte, gikk styret svært stille i dørene. Vår viseformann Per Gjerdrum frontet klubben sammen med Carl Emil. Erling Brunborg reiste til New York og fortalte at den var sjødyktig! Vi som møtte ved Filtvedt hadde antaglig andre begreper om sjødyktighet enn Erling. Den fløt på Erlings vilje.

Disse første årene ble noen aktive engasjerende år som ble grunnlaget for miljøet og sterke og varige vennskapsbånd- ble knyttet gjennom generasjonene.

AVSLUTNING - Seilskøytene blir lagt merke til. Klubbens flåte er velholdt og håndteres sjømannsmessig. De har satt standarder. Folk fikk øynene opp for den kulturarv skøytene bar frem. Nye skøyter ble bygget i Risør, på Lista og sist men ikke minst, hos Djupvåg i Hardanger. Klubben har opparbeidet seg tyngde og tillit i veteranmiljøet. Vi er ønsket velkommen inn i varmen i regattasammenheng. Klubbens medlemmer har fått og har viktige tillitsverv og oppdrag i maritim-kulturelle organisasjoner og sammenhenger.

Vi er stolte av Klubben vår og hva den har betydd for miljøet - Derfor skåler vi først for Klubben og oss selv - Det skåles - Så skåler vi for absent friends, de som har lagt ut på den evige seilas, som satte det hele i gang og var med å gi klubben dens profil - Det skåles.

Takk for oppmerksomheten.

Hans Borti Salvesen

EPILOG

Norsk Veteransklubb var først. SSCA ble den andre. Det sosiale liv vi skapte innenfor klubbens ramme var det mange som ville ha del i. En restriktiv og streng politikk gjorde at vi fikk ord på oss for å være noen særinger. Særheten førte til dannelsen av Motorskøyteklubben, båtlag rundt om kring som ble samlet i Forbundet Kysten. Senere er paraplyorganisasjonen Norsk Fartøyvern stiftet. Stftelsen Losskøyta Frithjof II ville aldri kunnet blitt en realitet uten den utvikling dette miljøet skapte.

Vi er stolte av at SSCA har vært en av mange viktige pådrivere i kystkultur historisk sammenheng. Og det hjelper på selv følelsen at vi er en av veteranene.

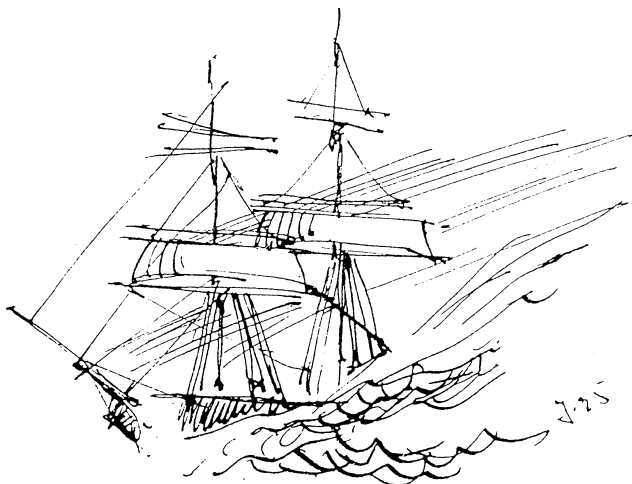

Sjømanns- og kystspråk i alle sammenhenger

*Fra et radiokåseri «Om maritime ord og uttrykk»
av Gunnar Eikeli med kilde for kåseriet i hovedsak
fra Gøthe Gøthesens bok «Med lik i lasten»*

Når det gjelder dette med sjømannsspråk og kystkultur for den saks skyld, så seiler det skikkelig i medvind. Den ene maritime prega festivalen etter den andre går av stabelen og nye er kanskje allerede på beddinga.

Da ligger kanskje dette med språk og leseferdigheter mer i dødvannet. Jeg hørte på Dagsnytt for noen dager siden at norske elever sakker akterut i morsmålskunnskap, i forhold til andre land. Og det burde vel kanskje språkfolk og norsklærere et kraftig skudd for baugen. Tida er kanskje inne til å gå norskfaget skikkelig etter i sømmene og ta et skippertak for å få norskundervisninga på rett kjøll. Noen burde kanskje være skolens flaggskip allerede på barnetrinnet- en skal tidlig krøkes som god krok skal bli, heter det jo.

Jeg har ikke tenkt å gi norsklærerne noen grunnskudd akkurat, det finnes nok av dem som har sin fulle hyre med å gi lærestanden det glatte lag. Det kan ikke være så lett å møte sur kritikk på alle bauger og kanter, det kan vel ta luven fra hvem det skal være. Jeg har forresten sjøl ett par rønnere i skolen. Og når jeg liksom lodder stemningen for norskfaget blant dem, synes jeg skolen absolutt har sitt på det tørre. Det bærer slettes ikke så galt av sted.

Om jeg nå skal spe på enda tettere med disse utrykkene fra sjø- og skip, kan jeg jo sende en oppfordring til skolen om å sette alle kluter til nå i høst, så de klarer nok brasene. Det gjelder bare om at faget ikke får seile sin egen sjø. Men lærere og elever tørner jo til nettopp i disse dager, så får de gjøre opp bestikken når de kommer sammen. Noen omkalfatringer her og litt justering av kursen der - så bærer nok båten for alle parter, sjøl om det nok er en del skjær i sjøen. Stødige kunnskaper i norsk er god ballast så vel for barn og unge som for den som har passert middagshøyden. Jeg husker sjøl da jeg var elev; det gjelder liksom om at en ikke tar alt en lærer for god fisk, men bruker det vettet en har innabords - ikke stå pal på sitt alltid, men skvære opp med læreren om en havner bort i litt kinkige ting. Jeg har som sagt også vært lærer så vidt, og om en nå skulle føle seg litt på dypt vann av og til så må en bare ikke begynne å ro - da kommer en fort i heisen, altså. For om det nå går litt på stumpene - ta et rev i seilet, ri stormen av, en går ikke under om en føler seg litt groggy i all sjauen. Det er ikke alltid en får snøret i bånn i første vendinga.

Når det gjelder det om å henge i stroppen - det første strekket fram til høstferien, så går det neste fram til jul som hakka møkk. Og der tror jeg vi gjør en kuvending eller går over stag eller stopper i alle fall.

Kanskje det kan være interessant å si noe om bakgrunnen for denne noe sjømannsfortettede og kanskje litt kunstige teksten. For å nevne noen av utrykkene:

Å gjøre en kuvending er å legge skuta på ny kurs, det er bare det at en må snu helt rundt før en går opp igjen den veien en skal; altså en alternativ løsning for å rekke det samme målet.

Forts.

neste side

Utrykket «går som hakka møkk» skal stamme fra Gaunofarten på Sør- Amerika hvor norske sjøfolk hakket en del av denne møkka sjøl, men det var god salgsvare. Muligens er det derfor det har fått betydningen «dette går glatt og greit».

«I ett strekk» brukte vi - det er avstanden mellom hver baut, eller for så vidt mellom hver kuvending, dvs. hver gang du slår eller krysser mot vinden.

«Snøret i bønn» sier seg sjøl, ikke sånn at du setter det fast, men det er der fisken er, der en får fast fisk

«Groggy» er litt spesielt, fordi - når en er litt påseilet, for å bruke et uttrykk i samme retningen, litt småfull - blir du groggy. Og denne drinken har sitt opphav fra en engelsk admiral som alltid gikk med en frakk av stoffet grogbran?) - vet ikke hva det stoffet består av, men han ble kalt for «old grog» og blandet rommen ut med vann, det var lite populært. Han gjorde seg selv udødelig med denne drinken.

Mange av disse sjømannsuttrykkene brukes litt om fulle folk - på en slør, full som en alke, være påseilet osv.

«Det går litt på stumpene» - stumpen er et av de minste seilene om bord i et råseilrigget stort skip, og stumpen er det siste du berger i skikkelig hardt vær. Da er det akkurat så vidt det bærer.

«Ta rev i seila» er jo å minske seilet egentlig, når det blåser opp til hardt vær.

«Å komme i heisen» er en gammel avstraffingsmetode - en får en taustropp rundt livet og blir heist opp i masta eller raa.

«Kinkig situasjon» - «kink i ryggen», egentlig er «kink» krøll på tau slik at det ikke løper greit gjennom en blokk.

«Skvære opp» er i betydningen gjøre opp ting, rydde ting på plass. Når de gamle skutene blir lagt for anker trakk de rærne - de som seila henger på - langs etter skuta, skværet rærne. En skvær kar er jo det samme som en ryddig kar.

«Innabords» - båten ble, særlig her i landet, bygd av bord. Og når det gjelder bord (ganger) har vi en del ord: Styrbord var den siden som styreåra stod på, på vikingski-

pene. Ba(bord) var den andre siden, bak ryggen på han som styrte. «Ute i borde» er sida på skipet, utabords. Og så et lite spark til flyselskapene, det de sier når du skal om bord i et fly: «Boarding» står det, kommer av norsk «å gå om bord» eller «å borde», så hvorfor ikke skrive det på norsk?

«Middagshøyden» er solas høyeste punkt over horisonten, som en da måler med en sekstant for å bestemme posisjonen.

«Den skal tidlig krøkes som god krok skal bli» stammer fra norsk båtbyggingstradisjon hvor båtbyggeren bøyde et ungt emne slik at det vokste i en krok som det ellers kunne være vanskelig å finne, til spanter til båt. Det måtte gjøres kanskje en generasjon før emnet skulle brukes; skikkelig planlegging med andre ord.

Ballast er last som tas inn når en ikke har hovedlast om bord, for at skipet skal seile stødig- «steady she goes», engelsk uttrykk for stø kurs.

«Gjøre opp bestikket» er styrmannens arbeid for å bestemme posisjonen på havet.

«Klare brasene» - det ble stilt store krav til dem som skulle klare å få disse råseilerne til å vende akkurat riktig når skuta skulle gå over stag.

«Å bære av sted» kommer av «bør» som f. Eks. Henrik Wergelands «blant jeg seiler for medvinds bør...»

«Lodde stemninga» - et lodd ble hengt i en snor for å finne hvor dypt det var under båten.

En «runner» var en hjelpegutt med tvilsomt rykte i engelske havner. «Ta luven fra en» - seile opp på vindsiden av et fartøy slik at du tar vinden fra det og legger det andre fartøyet litt i dødvannet eller kjølvannet av deg sjøl.

«Gå etter i sømmene» eller «saumfare» er å kontrollere alle sømmene og nautene i en klinkbygd båt. «Søm» kommer antakelig fra den tida båten ble «sydd» sammen.

«Skippertak» - skipperen har gode dager vanligvis om bord i et skip. Men når det virkelig røyner på må han trå til.

«Gå av stabelen» - stabel er støtter på en bedding å ha noe på beddingen, et skip som er klar til å gå av stabelen.

«På forhånd» - når mannskapet skal heise seilene, er eldste matros eller båtsmannen «i for hånden», han står fremst i tauet og leder arbeidet.

«Slå et slag for» - gå mot vinden.

«En kløpper» - et raskt seilende skip.

«Og der skeier jeg ut» - ikke i samme betydning som på land, men som til sjøs betyr å avslutte og forlate arbeidet.

Hairport
PROFESJONELL
HÅRPLEIE
Smith Larsen

WWW Smith-Larsen No.

Krohn Johansens forlag

Illustrert Norsk
Skipliste A/S

Postboks 43 - 3251 Larvik
Tlf. 33 18 11 04 - Fax 33 18 36 76

Bruk din lokalelektriker

HAFA

ELEKTRO • AS

LARVIK Tlf: 33 13 38 88

ADVOKATFIRMAET

BREKKE & Co

DA

GULL & FOTO

HUSET ^A/_S

v/Tor & Kjetil Nilsen
Olavsgt. 5, 3256 Larvik - Tlf. 33 18 53 90

Bilder på timen!

Bli en «FRITHJOF VENN»!

Losskøyta Frithjof II eies av en stiftelse som står ansvarlig for drift, vedlikehold og restaurering. Skøyta's venneforening - Frithjofs Venner - har som oppgave å støtte opp om Stiftelsens arbeid og å skape et levende miljø rundt båten.

Bli med du også! Støtt opp om bevaringen av Frithjof II. Bli medlem i "Frithjofs Venner". Det koster lite, men er til stor hjelp for oss, og du får selv mye igjen for medlemskapet. Det forplikter ikke til dugnad eller annen form for innsats, men har du lyst til å arbeide aktivt med bevaring av Frithjof II, er du hjertelig velkommen.

Aktiv eller ikke, så vil du få tilsendt vårt medlemsblad "Frithjof II". Bladet speiler aktivitetene i foreningen og inneholder ellers artikler med historisk tilsnitt knyttet til Frithjof og kystkulturen. Her får du også tilbud om gratis medlemssturer med Frithjof II, og invitasjoner til fester og forskjellige arrangementer. Medlemsskapet gir deg bedre muligheter til å bli kjent med skøyta's historie. Samtidig er du med på å sikre at Frithjof blir bevart for framtiden, og får seile i sitt opprinnelige farvann.

*Velkommen blant Frithjofs Venner:
Ja, jeg/vi ønsker medlemskap*

Navn:

Sendes til:

Adresse:

Frithjofs Venner

Poststed:

Postboks 134

Sentrum

Telefon:

3251 Larvik

- Enkelt medlemskap (kr 160,- pr. år)
- Familiemedlemskap (kr 275,- pr. år)
- Aktiv
- Passiv

Hvis du vil slippe å klippe i bladet, kan du kopiere eller skrive av talongen.